

2/1996

HINTA- JA

PALKKA-

TIEDOTE

Tässä numerossa mm.

■ Maanhinta-
indeksin laskenta
poikkeaa tavan-
omaisista
indekseistä

■ Teollisuuden
toimihenkilöiden
palkat joulu-
kuussa 1995

■ Teollisuuden
ja rakennusalan
työntekijöiden
palkat 4. neljän-
neksellä

■ Asuntojen
hinnat
tammi-maalis-
kuussa

■ Vuokra-
pyynnöt maalis-
kuussa

■ Työtaistelut
4. neljänneksellä

TILASTOKIRJASTO

136 000 9873

Hinta- ja palkkatiedote 1/1996

- 3 Maanhintaindeksin laskenta poikkeaa tavanomaisista indekseistä

PALKAT

- 5 Teollisuuden toimihenkilöiden palkat joulukuussa 1995
- 6 Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat IV/95
- 8 Metsätyöntekijöiden vuosiansiot vuonna 1995

TYÖTAISTELUT

- 10 Työtaistelut IV/95

HINNAT

- 11 Asuntojen hinnat I/96
- 13 Vuokrapyyntö maaliskuussa
- 14 Taksi-indeksi maaliskuussa
- 15 Itä-Euroopan hintatasot
- 18 Indeksitaulukko

Hinta- ja palkkatiedote sisältää ajankohtaista ja tiivistettyä tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Aikaisempien numeroiden aiheina ovat olleet mm.

- Mistä palkasta puhutaan (1/1995)
- Hinnanmuutokset Baltian maissa (2/1995)
- Ansiokehitys ja palkkaerot (3/1995)
- Kansainväliset palkkavertailut (4/1995)
- Työntekijän työtunti maksaa teollisuudessa 108 mk (5/1995)
- Inflaatioharhat (6/1995)
- Uusi laskutapa asuntojen hintaindeksille (1/1996)

Tiedote ilmestyy kuusi kertaa vuodessa, englanninkielinen kooste kerran vuodessa.

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Palkat 1996: 7

Helsinki 7.6.1996

Julkaisun tiedot vapaasti lainattavissa. Lainattaessa mainittava läheteeksi Tilastokeskus.

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462

Taitto: Eeva-Liisa Riikonen

Tiedustelut

(90) 17 341

Anna-Leena Wickstrand/
Palkat

Kaisa Weckström-Eno/
Hinnat

MAANHINTAINDEKSIEN LASKENTA POIKKEAVAN TAVANOMAISISTA INDEKSEISTÄ

Maanhintaindeksin laskemisen edellytykset

Maanhintakehityksen seuraamiseen on kiinnitetty viimeisen vuosikymmenen aikana erityistä huomiota useissa maissa. Eri maankäyttölajeja koskevat hinnanmuodostukset poikkeavat olennaisesti toisistaan. Sen vuoksi maanhintaindeksit joudutaan muodostamaan maankäyttölajeittain ja vieläpä alueittain.

Indeksin laskennan edellytyksenä on helposti saatavat, sekä määrältään että laadultaan riittävät kiinteistöjen kauppahintatiedot. Maanmittauslaitos ylläpitää valtakunnallista kiinteistöjen kauppahintarekisteriä (KHR), joka palvelee oivallisesti myös indeksilaskentaa. Rekisterissä on tiedot 1.7.1981 jälkeen tapahtuneista kiinteistökaupoista. Kaupan tiedot ovat rekisterissä keskimäärin yhden kuukauden kuluttua kaupan vahvistamisesta.

Tavanomaisiin indekseihin, kuten kuluttajahintaindeksi, verrattuna maanhintaindeksin laskemisessa perinteiset **Laspeyresin tai Paaschen** indeksit ovat korkeintaan perustana kehitettäessä tiettyä maanhintaindeksiä.

Havaintojen lukumäärä ja alueellisuus

Julkisuudessa useimmiten esillä olevat indeksit kuvaavat tuoteryhmien hintakehitystä tai palkkojen kehitystä koko maassa. Kokonaisindeksin lisäksi julkaistaan myös osaindeksijä. Nämä perinteiset indeksit lasketaan painotettuina keskiarvoina. Hintahavaintoja on niin suuri määrä, että otantateorialla voidaan helposti valita sopivan kokoinen otos, joka täyttää indeksille asetetut tarkkuusvaatimukset.

Tietyn maankäyttölajin hintakehitystä kuvaava indeksi on yhden tuotteen hintaindeksi. Lisäksi eri alueilla hinta muodostuu eri tavalla. Havaintoja on varsin niukasti: peltokauppoja vuodessa tapahtui Suomessa vuonna 1991 n. 550, metsäkauppoja 1 400, lomarakennuspaikkoja 1 900, AP-tontteja 5 300. Nämä lukumäärät ovat edustavien kauppojen ts. niihin ei sisälly rakennuksia, ne eivät ole sukulaisten välisiä, eikä niissä ole muita ehtoja. Näin pienet lukumäärät ovat suuri ongelma indeksin toteutukselle.

Laatuongelma

Maanhintaindeksijä muodostettaessa törmätään aina ongelmaan, joka liittyy eri aikoina tehtyjen kiinteistökauppojen laatuun. Vaikka indeksi muodostetaan maankäyttölajeittain ja alueittain, niin jäljelle jää monia kohteeseen liittyviä ominaisuuksia, jotka voivat poiketa suuresti eri ajankohtina (sijainti, rakennusoikeus, metsätyyppi, rannan pituus jne.).

Maanhintaindeksi on tietyn alueen hinnan kehitystä kuvaava aikasarja. Jotta indeksi ei vääristy, aineiston tulisi olla homogeenista hintaan vaikuttavien tekijöiden osalta koko aikasarjan ajan. Kuluttajahintaindeksiä laskettaessa voidaan olettaa että voipaketin laatu ei vaihtele, ainakaan muutaman vuoden ajanjaksona. Koska näin ei ole maakauppojen osalta, niin hintataso tietyinä hetkenä täytyy määritellä hintaan vaikuttavien tekijöiden funktiona.

Laatuongelmaksi voidaan myös katsoa kauppahintojen suuri hajonta. Samanlaisesta kohteesta samalla alueella on voitu maksaa moninkertainen hinta, vastaavasti se voi olla hyvin halpa, ilman mitään näkyvää syytä. Laskentamenetelmän tu-

lee osata ainakin varoittaa poikkeavista havainnoista. Poikkeavien havaintojen johdonmukainen käsittely on suotava ominaisuus laskenta-algoritmia kehiteltäessä.

Maanhintaindeksin muodostaminen

Välttämätön vaihe suunniteltaessa uutta maanhintaindeksiä on hintatutkimus. Perustutkimuksessa selvitetään maankäyttölajin hintaan vaikuttavat yleisluontoiset tekijät ja mahdolliset aluejaot. Tutkimus antaa paljon käyttökelpoista tietoa, jota voidaan soveltaa muuhunkin kuin pelkän indeksin laskemiseen. Maanhintaan vaikuttavien tekijöiden lisäksi ratkaistaan tutkimuksen avulla myös vakiointimenetelmä. Tämä tarkoittaa sitä kuinka poistetaan laatuongelmasta aiheutuva, eri ajankohtien välinen hintatasojen edestakainen heilahtelu.

Perustutkimuksessa päätetään se kuinka usein indeksin pisteluku lasketaan. Tähän vaikuttavat tapahtuneiden kauppojen lukumäärä (vähyys) sekä indeksiaikasarjan komponentit. Nämä komponentit ovat trendi, suhdannevaihtelu ja kausivaihtelu. Maanhintojen kannalta kiinnostavimpia ovat trendi ja suhdannevaihtelu.

Vakiointimenetelmät

Yksinkertaisimmissa indeksien laskumenetelmissä ei olosuhteita homogenisoida. Niissä katsotaan kauppojen lukumäärän olevan niin suuri, että vuotuisia muutoksia ominaisuuksien suhteen ei tapahdu. Indeksi muodostetaan tietyn ajanjakson kauppahintojen keskilukuna (keskiarvo, mediaani, geometrinen keskiarvo).

Havaintojen vähyys aiheuttaa ongelmia, jolloin saatavilla oleva

tieto on käytettävä mahdollisimman tarkoin hyväksi. Havaintojen vakioinnilla pienennetään olosuhteiden muutoksista johtuvaa hintahajontaa.

Vakointi voidaan ratkaista käyttämällä:

- yksikertaisia tasoitusmenetelmiä (liukuva keskiarvo, graafinen tasoitus)
- luokittelua (ristiintaulukointia)
- monimuuttujamenetelmiä (tilastomatemiikkaa)

Maanmittauslaitoksen ylläpitämät maanhintaindeksit

Maanmittaushallitus laskee vuosittain seuraavat maanhintaindeksit, jotka julkaistaan **Kiinteistöjen kauppahintatilastossa**:

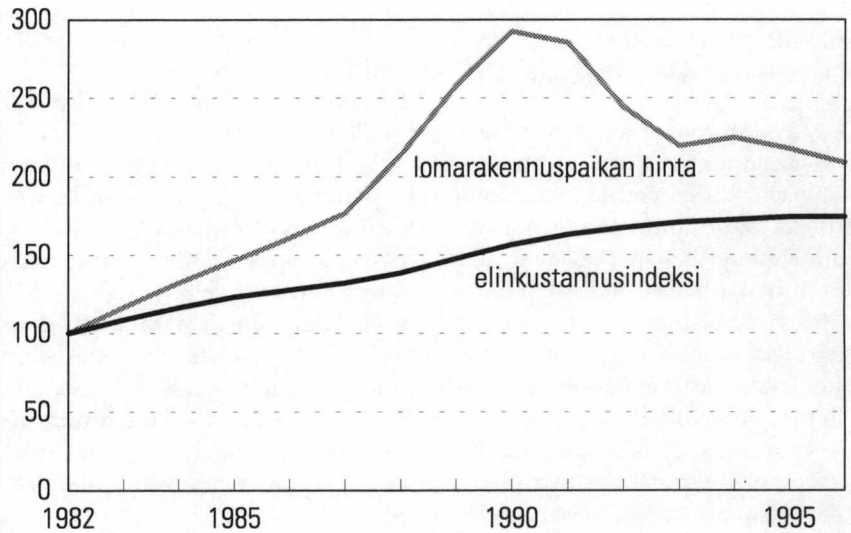
- Pellon hintakehitys
- Haja-asutusrakennuspaikan hintakehitys
- Metsän hintakehitys
- Omarantaisen lomarakennuspaikan hintakehitys
- Omakotikiinteistön hinta

Perustutkimuksissa valittiin indeksien laskentatapa. Kaikissa tapauksissa luovuttiin luokittelusta olosuhteita vakioitaessa, koska luokittelussa kauppojen vähyys on erityinen ongelma. Lisäksi kaikkea saatavaa informaatiota ei luokitellussa tule käytettyä.

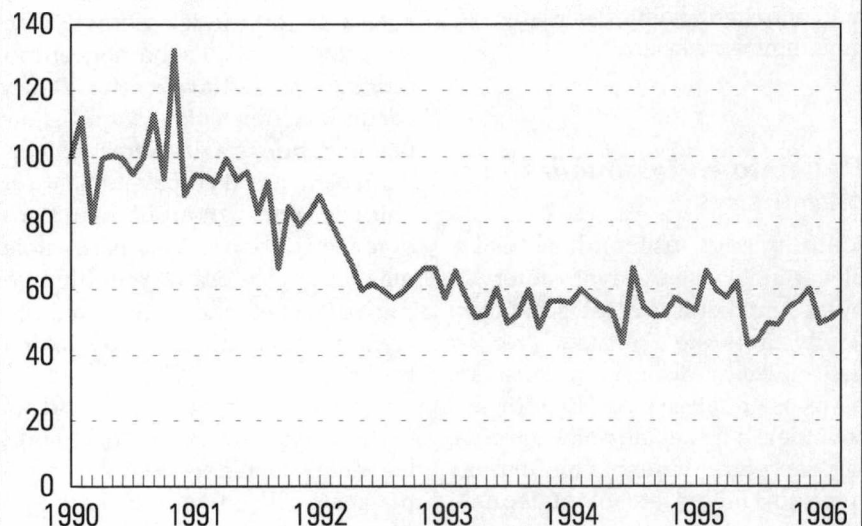
Perustutkimuksissa päädyttiin useissa indekseissä olosuhteita vakioitaessa monimuuttujaiseen tilastollisen malliin. Mallilla lasketaan maanhinnan vakioitu keskiarvo (least-squares mean) kunakin vuonna.

Edellä olevien koko maan indeksien tarkkuus on n. 10 % ja eri aluejaoilla tarkkuus on noin 10 - 20 %. Tarkkuutta voidaan pitää tyydyttävänä.

OMARANTAISEN LOMARAKENNUSPAIKAN HINTAKEHITYS,
KOKO MAA INDEKSI 1982=100

PELLON HINTAKEHITYS KUUKAUSITTAIN, KOKO MAA
INDEKSI I/1990=100

TEOLLISUUDEN TOIMIHENKILÖIDEN KUUKAUSIANSIO 12 896 MARKKAA

Teollisuuden toimihenkilöiden kuukausiansio oli viime vuoden joulukuussa 12 896 markkaa, missä oli nousua 6,2 edellisen vuoden joulukuusta. Hintojen muutos oli samaan aikaan 0,3 %, joten ansiot ovat nousseet reaalisesti 5,9 %. Miesten ansio oli 14 677 markkaa ja naisten ansio 10 165 markkaa.

Konttoritoimihenkilöiden ansio oli 9 693, teknisten toimihenkilöiden 11 921 ja ylempien toimihenkilöiden 16 887 markkaa. Toimihenkilöiden lukumäärät ovat lisääntyneet vuodessa 13,9 %. Uutena alana toimihenkilöiden palkkatilastoissa on posti- ja teleliikenne.

Säännöllisen työajan ansiosta on kiinteän kuukausiansion osuus 95 %. Naisilla sen osuus oli suurempi (97 %) kuin miehillä (95 %). Luontoisetujen osuus oli 2 % ja tulos- ja suoritus sidonnaiset palkanerät kuten provisio, tantiemi tai tulospalkkio olivat keskimäärin 2 % säännöllisen työajan ansiosta.

Lähde: Teollisuuden toimihenkilöiden palkat 1995

SUURIMPIEN TOIMIHENKILÖRYHMIEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN ANSIOT VUONNA 1995 SEKÄ ANSIOIDEN MUUTOKSET VUODEN 1994 JOULUKUUSTA VUODEN 1995 JOULUKUUHUN

Tilastonimike	Lukumäärä	Kuukausiansio mk	%-muutos
Tuotannon johtotyö	1 904	20 814	5,5
Tuotesuunnittelutyö, vaativa	3 774	17 857	4,8
Erikoismyynityö ja välillinen myyntityö	3 075	17 361	3,5
Käytön johtotyö	3 147	16 669	6,5
Käytön valvontatyö	2 231	14 396	4,5
Välillinen työnjohtotyö	2 323	14 393	6,6
Tuotesuunnittelutyö	8 709	14 022	6,4
Tuotantotekninen suunnittelutyö, ja vaativa huoltotyö	2 833	13 075	7,7
Myyntityö	5 267	12 972	2,4
Osasuunnittelutyö	6 615	12 224	7,8
Välitön työnjohtotyö	11 431	12 524	8,5
Työn tekninen suunnittelutyö ja huoltotyö	3 218	11 650	8,6
Laadunvalvonta- ja kuljetusten järjestelytyö	3 015	10 287	8,3
Varastonhoitotyö ja kuljetusten järjestelytyö	1 502	9 803	8,7
Suunnittelutyö, avustava ja piirtämistyö	2 613	9 785	9,2
Tuote-esittelytyö ja asiakaspalvelutyö	6 531	8 796	1,0
Osastosihteerityö	3 721	9 374	8,8
Toimistomyynityö ja avustava myyntityö	2 972	9 476	9,2
Reskontrahoitotyö ja varastonkirjanpityö	1 885	8 735	9,8
Pientoimipaikkojen konttorityö	1 400	8 420	9,1

TEOLLISUUDEN TOIMIHENKILÖIDEN ANSIOIDEN RAKENNE MK/KK, JOULUKUUSSA 1995

	Kiinteä kuukausiansio	Vuoro- ja sunnuntaityölisät	Luontoisedut	Tulos- ja suoritus sidonnaiset erät	Säännöllisen työajan ansio
Konttoritoimihenkilöt	9 353	36	107	197	9 693
- Miehet	10 855	73	352	467	11 747
- Naiset	8 992	27	49	132	9 200
Tekniset toimihenkilöt	11 231	399	77	214	11 921
- Miehet	11 658	456	88	231	12 432
- Naiset	9 349	148	29	143	9 670
Ylemmät toimihenkilöt	16 063	23	450	353	16 887
- Miehet	16 514	24	490	372	17 400
- Naiset	14 136	17	277	269	14 699
Yhteensä	12 308	139	209	239	12 896
- Miehet	13 874	204	294	305	14 677
- Naiset	9 908	40	78	139	10 165

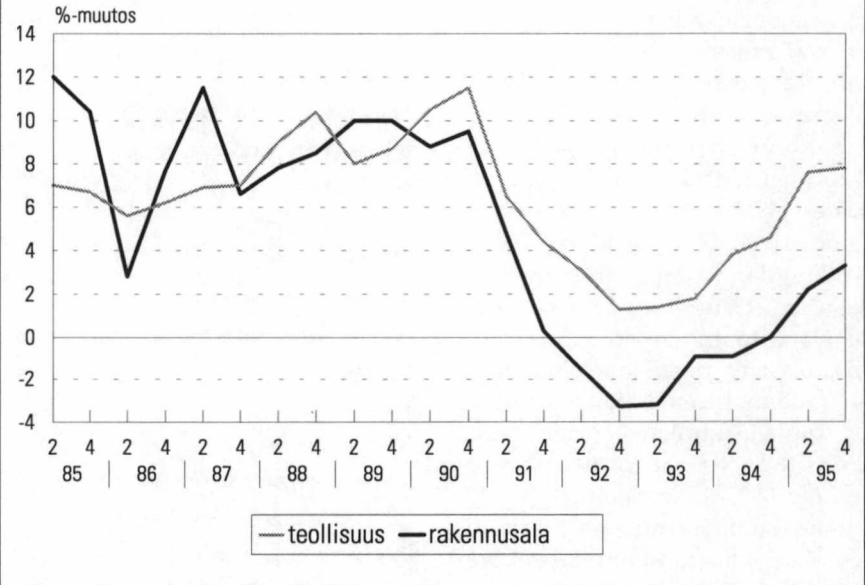
TEOLLISUUDEN TUNTIPALKAT NOUSIVAT 7,8 PROSENTTIA

Teollisuuden työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli neljännellä neljänneksellä 1995 56,65 markkaa. Keskiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 7,8 prosenttia. Miesten ansio oli 59,23 mk ja nousu 7,3 prosenttia. Naisten ansio oli 48,81 mk ja nousu 8,3 prosenttia.

Sunnuntai- ja ylityökorotukset mukaan lukien keskimääräinen tuntiansio oli 60,75 mk. Kokonais-tuntiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 8,0 prosenttia.

Vuodesta 1991 lähtien ei elintarvike-, juoma- ja tupakkateollisuudessa ole kerätty tietoja kaikilta tilastoneljänneksiltä. Jos teollisuuden ansioihin otetaan mukaan elintarvike-, juoma- ja tupakkateollisuus, jossa neljännellä neljännek-

TEOLLISUUDEN JA RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIOIDEN MUUTOS EDELLISEN VUODEN VASTAAVASTA NELJÄNNEKSESTÄ II/1985 - IV/1995

TEOLLISUUDEN JA RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIOT 4. NELJÄNNEKSELLÄ 1995

Toimiala	Lukumäärä	Naisten %- osuus	Tuntiansio, mk		Yhteensä	Muutos % IV/94 - IV/95	Muutos % II/95 - IV/95
			Miehet	Naiset			
Koko teollisuus	153 240	25,4	59,23	48,81	56,65	7,8	2,3
Kaivostoiminta	411	8,3	66,01	48,92	64,66	5,8	4,3
Turveteollisuus	239	9,6	43,66	38,84	43,28	2,2	-4,2
Tekstiiliteollisuus	4 497	67,5	50,15	41,71	44,54	5,6	2,9
Vaatetus, nahka ja kenkäteollisuus	4 371	85,4	43,97	39,15	39,91	5,5	1,2
Puutavateollisuus	11 927	23,4	54,74	51,23	53,96	7,8	2,9
Paperiteollisuus	25 985	16,5	62,39	55,15	61,23	7,9	1,6
Graafinen teollisuus	8 614	37,6	58,71	51,46	56,03	6,2	2,2
Huonekaluteollisuus	4 805	28,1	49,55	46,15	48,61	6,7	2,3
Kemianteollisuus	13 838	27,9	57,08	46,26	54,19	8,1	0,8
Lasi- savi ja kivitöiteollisuus	7 291	19,8	55,75	48,98	54,50	7,1	2,5
Metallien perusteollisuus	8 208	11,0	66,17	60,21	65,55	7,6	3,8
Metallituote- ja kulkuneuvoteollisuus	56 546	23,2	60,07	50,58	57,95	7,8	2,9
Muu teollisuus	1 957	40,5	57,70	46,78	53,38	8,2	5,7
Voimalaitokset	4 551	7,5	59,47	48,26	58,79	5,9	2,3
Koko rakennusala	18 438	2,6	58,05	46,67	57,80	3,3	2,4
Talonrakennus	9 034	3,6	57,48	45,53	57,12	4,2	2,2
Sähköasennusala	2 685	0,4	63,81	47,60	63,76	4,6	4,3
Putkiasennusala	1 298	0,2	62,14	.	62,12	2,0	4,6
Maalausala	1 379	5,9	57,42	50,97	57,07	0,5	0,3
Rakennuspeltiala	292	3,1	56,93	.	56,80	6,9	0,9
Teollisuuseristysala	562	2,5	55,31	52,74	55,25	8,6	-2,8
Tienpäällystysala	703	1,1	54,87	.	54,77	1,5	0,8
Vedeneristysala	424	0,2	60,34	.	60,34	-1,7	-5,1
Maa- ja vesirakennusala	1 850	1,5	51,95	38,43	51,82	0,9	2,6
Lasitus- ja hiomala	211	5,2	50,06	50,94	50,09	8,4	3,1

sellä 1995 työskenteli n. 14 000 henkilöä, olivat miesten ja naisten säännöllisen työajan tuntiansiot 56,37 mk ja kokonaistuntiansiot 60,34 mk.

Rakennusalan tuntipalkat nousivat 3,3 prosenttia

Rakennusalan työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli 57,80 mk neljännellä neljänneksellä 1995. Miehillä ansio oli 58,05 mk ja naisilla 46,67 mk. Edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä ovat ansiot yhteensä nousseet 3,3 prosenttia. Miehillä ansio nousi 3,3 prosenttia ja naisilla 6,9 prosenttia. Sunnuntai- ja ylityökorotuksineen keskimääräinen tuntiansio oli tällä neljänneksellä 58,98 markkaa. Kokonaistuntiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 3,2 prosenttia.

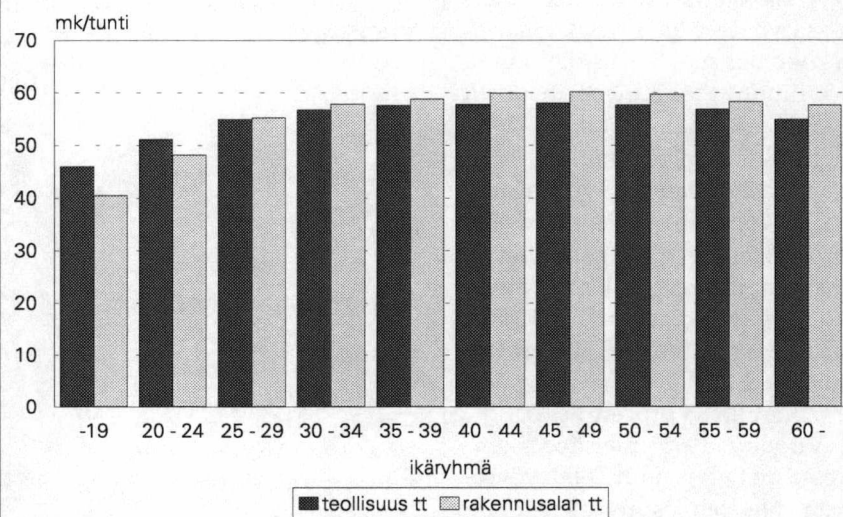
Palkka- ja ansiokäsitteet

Teollisuuden ja rakennusalan tuntipalkkatilasto kuvaa tehdyn työajan ansioita.

Säännöllisen työajan tuntiansio sisältää aika-, urakka- ja palkkiotyöstä maksetut palkat sekä työaikaan liittyvät ja muut erilliset lisät.

T tehdyn työajan ansioihin (kokonaisansioihin) on edellisten lisäksi luettu myös yli- ja sunnuntai-työkorotukset.

SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIOT IKÄRYHMITÄIN
TEOLLISUUDESSA JA RAKENNUSALALLA
NELJÄNNELLÄ NELJÄNNEKSELLÄ 1995

METSÄTYÖNTEKIJÄN VUOSIANSIO 110 511 MARKKAA

Yli 200 työpäivää tehneillä metsätyöntekijöillä keskimääräinen kokonaisvuosiansio oli vuonna 1995 ilman työväliseen osuutta 110 511 markkaa. Vuodesta 1994 kokonaisvuosiansio kohosi 10,7 prosenttia vuoteen 1995 verrattuna. Reaaliansiomuutos oli vuosiansiossa 9,7 prosenttia. Yli 200 työpäivää tehneiden miesten keskimääräinen kokonaisvuosiansio oli 111 774 markkaa ja naisten 74 734 markkaa vuodessa. Miesten ja naisten palkkaero oli noin 33 prosenttia.

Vuoden 1995 metsäpalkkatilastossa on tietoja noin 7 800 työntekijästä. Naisten osuus metsäpalkkatilastossa on 15,9 prosenttia. Naisista 64 prosenttia teki alle 50 työpäivää vuodessa. Vuosiansiotilasto on laadittu työntekijöistä, jotka ovat tehneet yli 200 työpäivää vuodessa. Yli 200 työpäivää tehneiden metsätyöntekijöiden osuus on 6,0 prosenttia metsäpalkkatilaston työntekijöistä. Yli 200 työpäivää tehneitä naisia on vuosiansiotilastossa 3,4 prosenttia. Yli 200 työpäivää tehneiden työpäivien osuus on 13,7 prosenttia kaikista metsätyöpäivistä. Eniten metsätyöpäiviä kertyi 151–200 työpäivää tehneille eli 43,2 prosenttia. Keskimäärin vuonna 1995 tehtiin kuukaudessa 64 449 työpäivää. Kesäkuussa työpäiviä tehtiin eniten eli 107 106 työpäivää ja huhtikuussa vähiten eli 13 072 työpäivää.

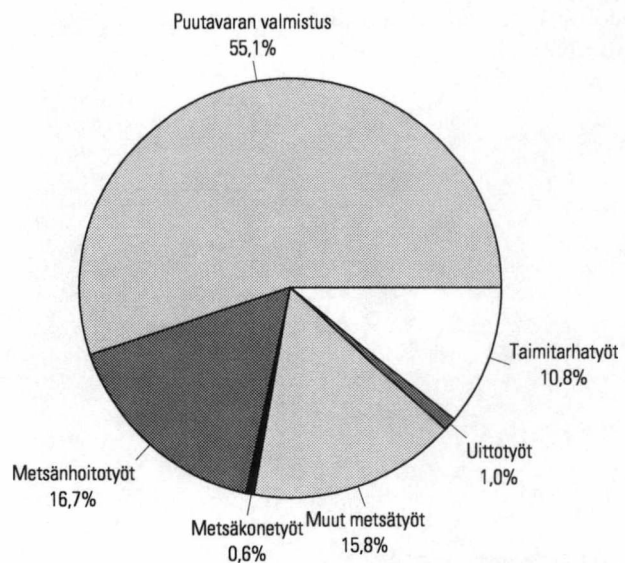
Suurimmat ansiot 25-29 vuotiailla

Tehdyn työajan ansio oli keskimäärin 86 324 markkaa vuonna 1995. Suurin tehdyn työajan ansio oli 92 738 markkaa ikäryhmään 25–29 vuotta kuuluvilla ja pienin ansio oli 64 239 markkaa ikäryhmään 60–65 vuotta kuuluvilla. Tehdyn työajan ansio kohosi edellisvuoteen verrattuna 9,8 prosenttia. Tehdyn työajan

YLI 200 TYÖPÄIVÄÄ VUODESSA TEHNEIDEN KESKIMÄÄRÄISET VUOSIANSIOT 1994 JA 1995

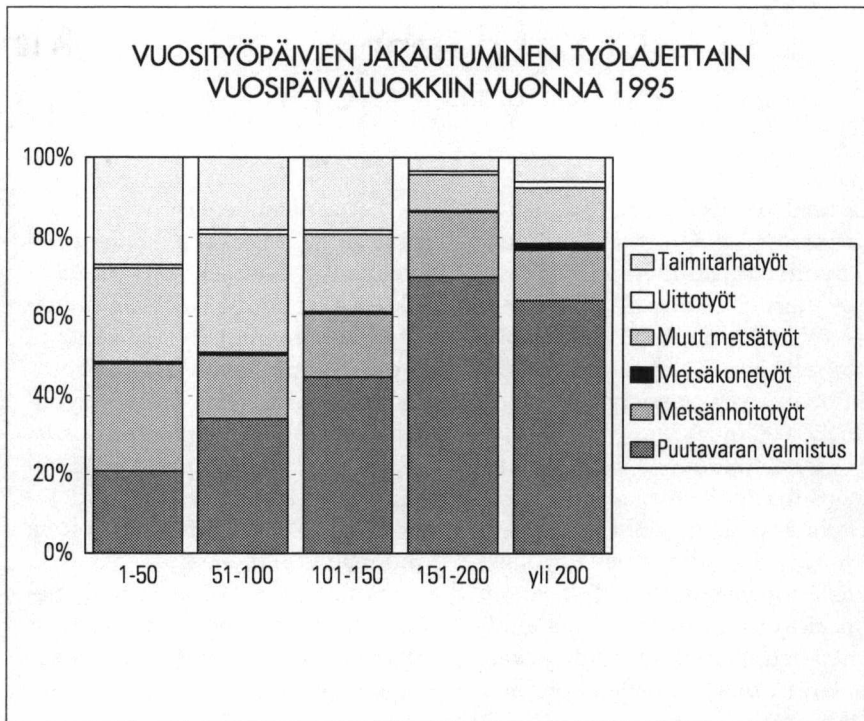
	1995		1994	
	markkaa	% osuus	markkaa	% osuus
Tehdyn työajan ansiot	86 324	78,1	78 647	78,8
Ansiontasaus	3 778	3,4	3 456	4,4
Ylityökorvaus	115	0,1	95	0,1
Muut kuin tehdyn työajan ansiot	24 187	21,9	21 172	21,2
Lomapalkka	17 275	15,6	15 288	15,3
Matka-ajan palkka	693	0,6	588	0,6
Sairausajan palkka	638	0,6	443	0,4
Korvaus työnantajan auton kuljettamisesta	977	0,9	516	0,5
Muut ei tehdyn työajan ansiot	4 603	4,2	4 337	4,4
Vuosiansiot yhteensä	110 511	100,0	99 819	100,0

TYÖPANOKSEN JAKAUTUMINEN TYÖLAJEILLE VUONNA 1995

**VUOSITYÖPÄIVIEN
JAKAUTUMINEN
VUOSITYÖPÄIVÄLUOKKIIN
TYÖLAJIN MUKAAN 1995**

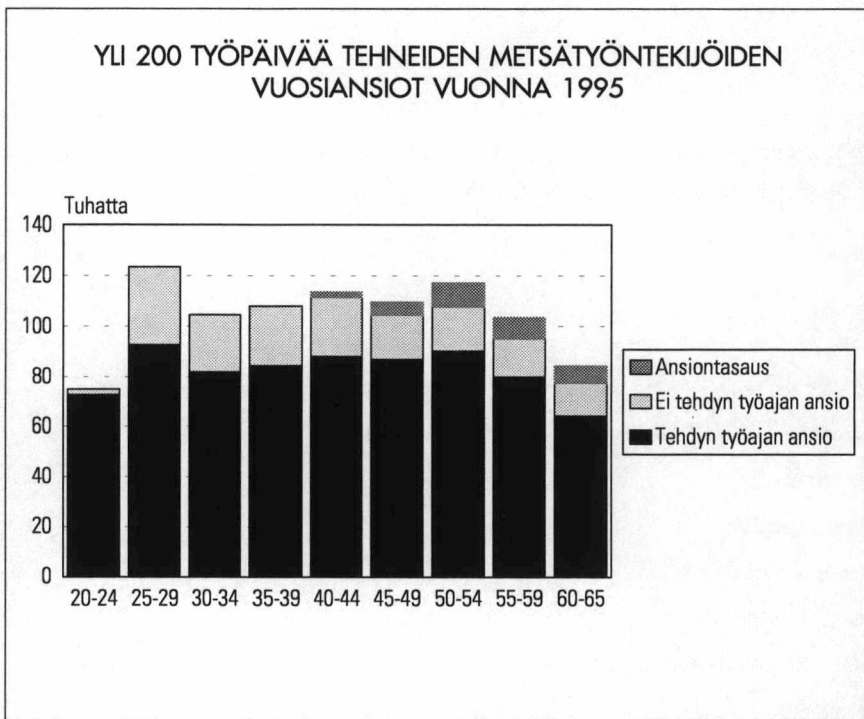
	-50	51-100	101-150	151-200	yli 200	Yhteensä
Puutavaran valmistus	20,9	34,2	44,8	69,9	64,1	55,1
Metsänhoitotyöt	27,1	16,1	16,0	16,5	12,7	16,7
Metsäkonetyöt	0,6	0,6	0,5	0,3	1,7	0,6
Muut metsätyöt	23,6	29,9	19,6	9,0	13,9	15,8
Uittotyöt	0,9	1,1	1,0	0,9	1,5	1,0
Taimitarhatyöt	26,9	18,1	18,2	3,4	6,1	10,8
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

ansio koostuu työpalkasta ilman työväliseen osuutta, olosuhteellista, ylityökorvauksesta, työnestymisen ajalta maksettavasta palkasta sekä yli neljäkymmentä vuotiaille metsäyöntekijöille maksettavasta ansiontasauksesta. Keskimääräiseen kokonaisvuosiansioon sisältyvien muiden kuin tehdyn työajan ansioiden osuus oli 24 187 markkaa eli 21,9 prosenttia. Suurin yksittäinen erä oli lomapalkka 17 275 markkaa. Lomapalkan osuus kokonaisansiosta oli 15,6 prosenttia. Lomapalkka sisältää myös lomaltapaluuran ja lomakorvauksen.

Työpanoksesta puutavaran valmistukseen 55 prosenttia

Vuosityöpäivistä puutavaran valmistukseen käytettiin noin 55 prosenttia työpäivistä ja seuraavaksi eniten käytettiin työpäiviä metsänhoitotöihin noin 17 prosenttia ja muihin metsätöihin 16 prosenttia. Metsäyöntekijöiden palkkatilastossa ei ole mukana metsäkonetyöntekijäiden palveluksessa olevat metsäkonetyöntekijät, mikä selittää metsäkonetyöntekijöiden palkkatilaston kokonaisansiosta. Työlajeittain

tarkasteltuna puutavaran valmistuksen osuus työpanoksesta on korkein 151-200 työpäivää tehneillä lähes 70 prosenttia. Toiseksi suurin puutavaran valmistuksen osuus on yli 200 työpäivää tehneillä noin 65 prosenttia. Alle 50 työpäivää tehneillä ja 51-100 työpäivää tehneillä korostuvat erityisesti taimi-

tarhatyöt sekä metsänhoitotyöt ja muut metsätyöt.

Lähde: Maa- ja metsäyöntekijöiden palkat 1995
Lisätietoja:
 Pirjo Holmberg (90) 1734 3455
 Pentti Wanhatalo (90) 1734 3466

TEOLLISUUDESSA 15 TYÖTAISTELUA VIIME VUODEN VIIMEISELLÄ NELJÄNNEKSELLÄ

Ennakkolaskelmien mukaan vuoden 1995 syys-joulukuussa käytiin teollisuudessa 15 työtaistelua. Niihin osallistui kaikkiaan 1 074 työntekijää ja laskennallisia työtaistelupäiviä kertyi noin 960. Bruttopalkkojen menetykset olivat noin 350 000 markkaa.

Työtaisteluihin osallistuneiden osuus teollisuuden työllisistä oli kolmannella neljänneksellä vain noin 0,2 prosenttia. Koska työtaisteluista suurin osa oli yhden päivän työnseisauksia, myös työtaisteluilta menetettyjä työpäiviä kertyi keskimäärin yksi työntekijää kohden.

Perusmetalliteollisuudessa käytiin neljä työtaistelua ja kone- ja laitevalmistuksessa sekä laivanrakennuksessa oli kolme työtaistelua. Tilaston mukaan eniten työntekijöitä työtaisteluihin osallistui laivanrakennuksessa. Tosin kaikki työnseisaukset olivat Kotkan telakalla, jolloin osa työntekijöistä lakkoiliseempaan kertaan ja siten todellinen osallistuneiden työntekijöiden lukumäärä oli pienempi.

Suurimmat työpäivien menetykset koettiin kone- ja laitevalmistuksessa, jossa järjestettiin loka-kuussa kaksi työnseisausta Sisun

tehtailla Tampereella ja Raisiossa. Myös perusmetallien valmistuksessa järjestettiin työnseisauksia erityisesti Outokummun Porin tehtailla joulukuussa.

Työtaisteluista oli korkeintaan puoli päivää kestäneitä seitsemän, neljästä kahdeksaan tuntiin kestäneitä työtaisteluita oli viisi ja kahdeksassa tapauksessa kesto oli pidempi ollen korkeintaan viisi vuorokautta.

Lisätietoja: Harri Nummila (90)1734 3235

TYÖTAISTELUT, OSALLISTUNEET TYÖNTEKIJÄT, MENETETYT TYÖTUNNIT JA PALKAT TOIMIALOITTAIN TEOLLISUUDESSA 4. NELJÄNNEKSELLÄ 1995

Toimiala	Työtaisteluita	Työtaisteluun osallistuneita	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkkoina mk
Vaatteiden valmistus	1	24	71	3 650
Puuteollisuus	1	5	10	500
Paperiteollisuus	1	30	—	—
Rakennusaineteollisuus	1	77	308	16 000
Perusmetallien valmistus	3	209	1 212	88 910
Kone- ja laitevalmistus	3	244	2 046	106 600
Radio- TV- ja tietoliikennelaitteiden valmistus	1	17	176	8 580
Laivanrakennus	3	375	1 240	68 900
Muiden kulkuneuvojen valmistus	1	93	1 053	54 660
Teollisuus yhteensä	15	1 074	6 116	347 800

ASUNTOKAUPPA PIRISTYI ALKUVUONNA

Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat nousivat tammi-maaliskuussa viime vuoden viimeisestä neljänneksestä. Pääkaupunkiseudulla asuntojen hinnat nousivat 2,5 prosenttia ja muualla maassa 1,9 prosenttia. Koko maassa hinnat kohosivat yhteensä kaksi pro-

senttia eli keskimäärin 100 markkaa asuineliötä kohden. Tiedot ovat Tilastokeskuksen laatimasta asuntojen hintatilastosta, joka perustuu kiinteistönvälittäjien aineistoon.

Asuntokauppoja tilastoitiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä

noin 15 prosenttia enemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Kaupat lisääntyivät saman verran myös vuoden 1995 alkuun verrattuna.

Helsingissä hinnat nousivat 2,8 prosenttia. Hinnat kohosivat eniten eli noin neljä prosenttia itäisissä ja pohjoisissa lähiöissä. Es-

VANHOJEN KERROSTALOASUNTOJEN KESKIMÄÄRÄISET VELATTOMAT NELIÖHINNAT JA INDEKSIT
(1983=100) 1/1996

Kaupunki	mk/m2	mk/m2	Nimell. indeksi 1. nelj.	muutos edell. nelj. %	Reaali- indeksi** 1. nelj.	muutos edell. nelj. %	Kaupat tilastossa lkm
	4. nelj.	1. nelj.					
Koko maa	5 084	5 186	141,0	2,0	87,4	1,8	4 237
Pääkaupunkiseutu	6 624	6 792	127,4	2,5	79,0	2,3	1 303
Muu Suomi	4 281	4 362	149,5	1,9	92,7	1,6	2 934
Helsinki	7 121	7 323	129,4	2,8	80,3	2,6	919
Helsinki-1	9 308	9 519	153,4	2,3	95,2	2,0	197
Helsinki-2	7 791	7 901	131,4	1,4	81,5	1,2	234
Helsinki-3	6 297	6 571	122,4	4,3	75,9	4,1	330
Helsinki-4	4 897	5 073	122,5	3,6	76,0	3,3	158
Espoo+Kauniainen	5 681	5 747	128,9	1,2	80,0	0,9	187
Vantaa	4 484	4 563	114,6	1,8	71,1	1,5	197
Kehyskunnat*	3 895	3 995	127,7	2,6	79,2	2,3	242
Tampere	4 554	4 544	148,4	-0,2	92,0	-0,5	261
Turku	4 483	4 555	132,5	1,6	82,2	1,3	344
Pori	4 126	4 026	177,0	-2,4	109,8	-2,7	165
Lappeenranta	4 632	4 705	145,3	1,6	90,1	1,3	141
Kouvola	3 405	3 487	142,9	2,4	88,6	2,2	61
Lahti	3 893	4 073	144,1	4,6	89,4	4,4	194
Hämeenlinna	4 571	4 689	184,4	2,6	114,4	2,3	62
Kotka	3 306	3 341	145,1	1,1	90,0	0,8	38
Rauma	4 009	3 998	185,9	-0,3	115,3	-0,5	48
Kuopio	4 815	4 932	152,0	2,4	94,3	2,2	176
Jyväskylä	5 024	5 019	137,8	-0,1	85,5	-0,4	121
Vaasa	4 760	4 974	152,8	4,5	94,8	4,2	43
Mikkeli	4 294	4 442	162,1	3,4	100,6	3,2	83
Joensuu	4 849	5 160	144,8	6,4	89,8	6,1	99
Oulu	4 450	4 573	145,1	2,8	90,0	2,5	206
Rovaniemi	4 249	4 344	131,8	2,2	81,8	2,0	52

* Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Nurmijärvi, Riihimäki, Sipoo, Tuusula ja Vihti

** Reaalihintaindeksi 1983=100 kuluttajahintojen suhteen.

Helsingin aluejako on selostettu julkaisussa.

poossa ja Vantaalla tilastoitiin alle kahden prosentin nousu. Pääkaupunkiseudun kehyskunnissa asuntojen hinnat kohosivat 2,6 prosenttia.

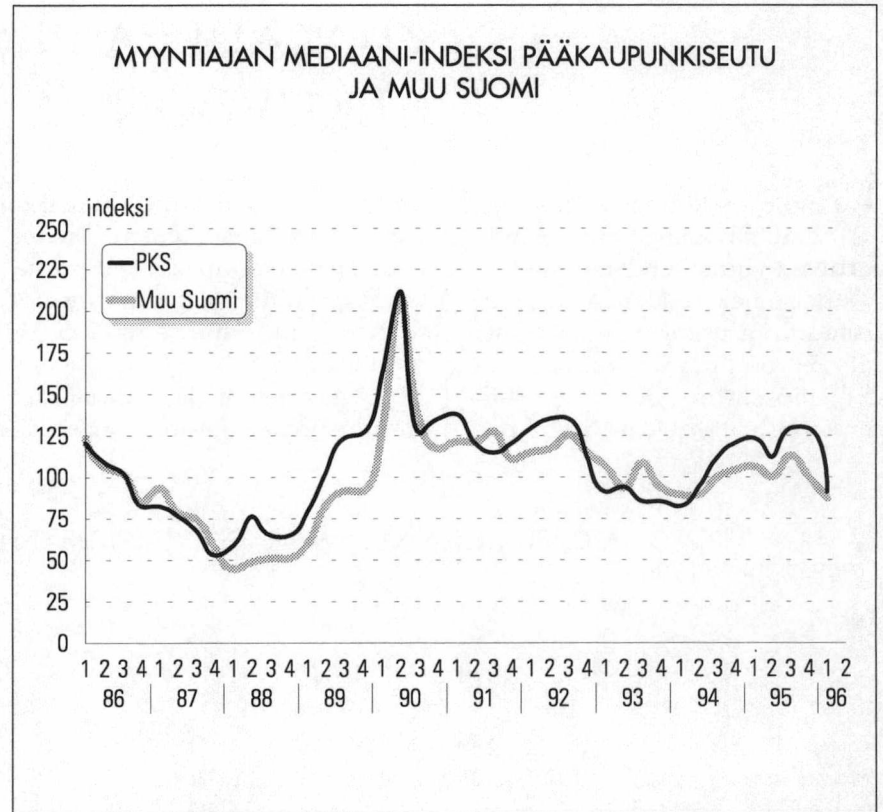
Muualla maassa asuntojen hinnat nousivat samaan tahtiin eli muutaman prosentin vauhtia. Hinnat pysyivät ennallaan tai laskivat tilastossa mukana olevista kaupungeista vain Tampereella, Porissa, Raumalla ja Jyväskylässä.

Helsingin keskustassa vanhat kerrostaloasunnot maksoivat keskimäärin 9 500 markkaa neliöltä, kun itäisissä ja pohjoisissa lähiöissä hinta-taso oli noin 5 000 markkaa. Keskimääräiset neliöhinnat maakuntien keskuspaikoilla Tampereella, Turussa, Oulussa sekä myös Vantaalla olivat noin 4 500 markkaa. Halvimpia asunnot olivat edelleen Kouvolassa ja Kotkassa, alle 3 500 markkaa neliöltä. Kuidenkymmenen neliön asunnosta joutuu maksamaan Helsingin keskustassa noin 570 000 markkaa, kun samalla hinnalla voi Kotkasta saada 170 asuinneliötä.

Myyntiajat lyhentyneet

Asuntokaupan vilkastumisen myötä myös myyntiajat ovat selvästi lyhentyneet. Maaliskuun 1996 Kuluttajabarometrin mukaan kuluttajat uskovat edelleen talouden lievään paranemiseen seuraavien 12 kuukauden aikana. Asunnon ostoa suunnitteli hieman useampi kuin vuotta aiemmin – viisi sadasta.

Myyntiaikojen tilastoinnissa on paljon ongelmia ja niistä saadut tiedot ovat vain suuntaa antavina. Esimerkiksi jotkut asunnon omistajat ovat ensin yrittäneet itse myydä asuntoaan ja vasta sitten käänty-

neet välittäjän puoleen tai ovat voineet vaihtaa välittäjää, tilastoon tulee kuitenkin aina toteutuneen kaupan välittäneen antama myyntiaikatieto. Myyntiaikoja ei julkaista päivinä tai viikkoina. Myyntiajan mediaani-indeksin tarkoitus onkin lähinnä kuvata myyntiajan muutosta.

Myyntiajan mediaani-indeksi kuvaa myyntiajan kehitystä vuodesta 1986. Mediaaninen myyntiaika tarkoittaa että tämä on keskimäinen myyntiaika, eli 50 % kaupoista on tehty pidemmän aikaa ja

50 % nopeammin. Mediaani on parempi kuvaaja myyntiajalle kuin keskiarvo. Kaupat, joissa myyntiaika on hyvin pitkä tai kaupat jotka tehdään välittömästi vaikuttavat paljon keskiarvoon, mutta mediaani on vakaampi.

Lähde: Asuntojen hinnat 1996, 1. neljännes
Lisätietoja: Lasse Lakanen (90) 1734 3397,
 Tuula Kuoppala (90) 1734 3558

VUOKRAPYYNNÖISSÄ PIENTÄ NOUSUA VIIME VUODESTA

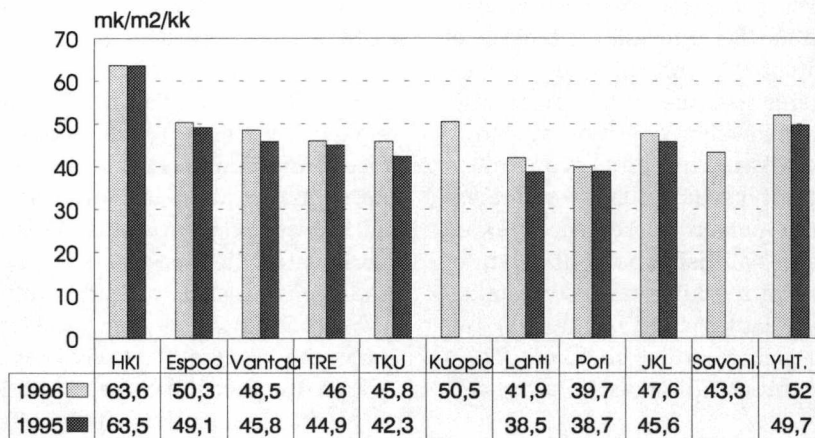
Vuokralle tarjottavien asuntojen vuokrapyyntöt ovat nousseet viime vuoden maaliskuusta 2,30 markkaa neliöltä. Vuokrapyyntöjen suuruuteen vaikuttaa edelleen eniten asunnon keskeinen sijainti. Asunnon kunnonlla ei ole niin suurta merkitystä. Vuokrapyyntö on koko maassa keskimäärin 52 markkaa neliöltä. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen maaliskuun alussa tekemästä vuokrapyyntökyselystä.

Vuokravälittäjien mukaan kaupunkien keskustojen pienten asuntojen kysyntä on jatkuvasti vilkasta ja kysyntää on myös hyvillä alueilla olevista perheasunnoista, mutta tarjonta näistä huoneistotyypeistä on suhteellisen vähäistä. Helsingissä pyydetään kerrostaloyksiöstä vuokraa keskimäärin 74 markkaa neliöltä kuukaudessa. Muissa suurimmissa kaupungeissa keskimääräinen vuokrapyyntö yksioista on 45–66 markkaa neliöltä.

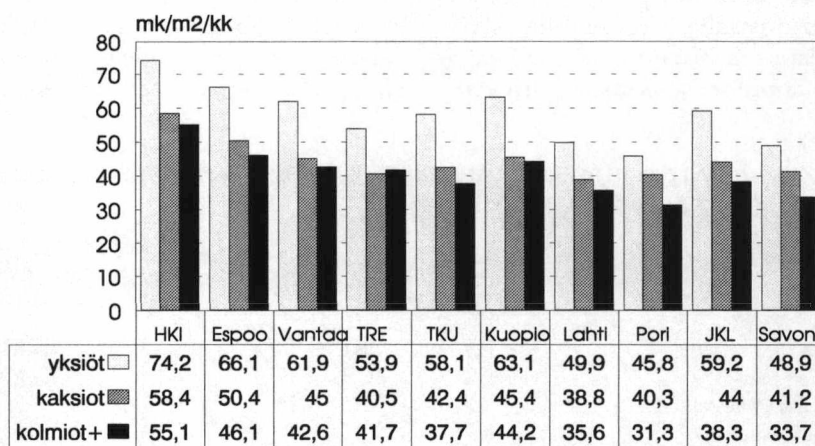
Vuokravakuutena vaaditaan yleensä kahden kuukauden vuokraa, joka muiden maksujen, kuten muuttokulujen ja välityspalkkion kanssa, voi nostaa vuokra-asunnon saamisen kynnyshinnaksi yli 10 000 markkaa. Välityspalkkiona pääkaupunkiseudulla on yleensä kuukauden vuokra lisättyinä 22 prosentin arvonlisäverolla. Muilla paikkakunnilla on useampiakin, yleensä kaupunkikohtaisia palkkioperusteita. Niitä ovat esimerkiksi kiinteä palkkio asunnon koon mukaan tai tietty prosenttiosuus kuukauden vuokrasta.

Sijoittajat tarjoavat vuokralle runsaasti omistamiaan asuntoja ja tiedustelut vuokratasosta ovat lisääntyneet. Vuokralaisten taustatietojen tarkempi selvittäminen on myös lisääntynyt. Toteutunut vuokra on varsinkin kysytyillä alueilla lähes aina pyydytyllä tasolla ja asunnot menevät nopeasti vuokralle.

VUOKRAPYYNNÖT ASUNNOISTA YHTEENSÄ, MAALISKUU 1995 – MAALISKUU 1996

VUOKRAPYYNNÖT ASUNNON KOON MUKAAN, MAALISKUU 1996

Tiedot ovat Tilastokeskuksen tekemästä vuokrapyyntökyselystä, joka lähetettiin suurimmissa lehdissä vuokra-asunnoista ilmoittelleille yrityksille. Tiedustelu koski viikkoa 10 (ajanjaksoa 4.–10.3.1996).

Mukaan tilastoon saatiin 771 vuokralle tarjottua asuntoa.

Lähde: Vuokrapyyntöt, maaliskuu 1996
Lisätietoja: Lasse Lakanen (90) 1734 3397,
Päivi Sinivirta (90) 1734 3631

KUSTANNUKSET LASKIVAT TAKSI-, INVATAKSI- JA SAIRAAN- KULJETUSLIIKENTEESSÄ

Taksiliikenteen kustannukset laskivat maaliskuussa 0,7 prosenttia vuoden 1995 joulukuusta. Invataksiliikenteessä kustannukset alenivat 0,1 prosenttia ja sairaankuljetusliikenteessä 0,9 prosenttia. Kuluja kevensivät erityisesti välilliset palkat, kun mm. työnantajan työttömyysvakuutusmaksua alennettiin yhteen prosenttiin vuoden alussa. Välillisillä palkoilla on huomattava merkitys taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteessä, niiden paino-osuus on noin 22–24 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Toinen tekijä oli korkomenojen aleneminen. Taksi- ja sairaankuljetusliikenteessä ne laskivat noin 10 prosenttia ja invataksiliikenteessä 5 prosenttia joulun ja maaliskuun välillä. Invataksiliikenteen korkokustannusten vähäisempään alenemiseen vaikutti autokaluston kallistuminen samanaikaisesti runsaalla 5 prosentilla. Myös korjaus- ja huoltomenot, ylläpito-kustannukset sekä taksi- ja invataksi-

siliikenteessä hallintokulut alenivat jonkin verran.

Kaikkien liikennöitsijöiden kustannuksia nostivat neljännesvuodessa poltto- ja voiteluaineiden sekä renkaiden kallistuminen, invataksiliikenteessä lisäksi ajoneuvojen hinnannousu. Poltto- ja voiteluainekustannukset kasvoivat taksiliikenteessä 5,9 prosenttia ja sairaankuljetusliikenteessä 5,3 prosenttia erityisesti bensiinin, mutta myös dieselöljyn hinnan nousun vuoksi. Pääasiassa dieselöljyä käytävässä invataksiliikenteessä poltto- ja voiteluainekulut nousivat 3,4 prosenttia. Renkaiden hinnat nousivat 3–4 prosenttia.

Taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksiä on tehty kesäkuusta 1994 lähtien. Siitä lähtien maaliskuuhun 1996 taksiliikenteen kustannukset ovat nousseet 4,4 prosenttia ja invataksiliikenteen 4,5 prosenttia. Sairaankuljetusliikenteen kustannukset ovat nousseet vuoden ja yhdeksän kuukauden aikana 3,2 prosent-

tia, kun laskelmissa ei ole mukana hälytysvalmuisajan palkkakustannuksia. Kaikki palkkakustannukset mukaan lukien sairaankuljetusliikenteen kustannusnousu on ollut 4,4 prosenttia.

Kesäkuusta 1994 maaliskuuhun 1996 kustannuksia nostivat eniten palkat ja välilliset palkat. Taksien ja invataksien kuljettajien palkat nousivat 7,8 prosenttia ja sairaankuljettajien 7 prosenttia. Taksi- ja invataksiliikenteen välilliset palkat nousivat 5,2 prosenttia ja sairaankuljetusliikenteen 4,5 prosenttia. Seuraavaksi eniten taksiliikenteen samoin kuin sairaankuljetusliikenteenkin kustannuksia nostivat poltto- ja voiteluaineet, invataksiliikenteen taas pääoman poisto. Korkokulujen aleneminen hillitsi selvästi myös pitkän ajan kustannusten nousua. Taksiliikenteen korkomenot ovat laskeneet 14,5 prosenttia, invataksiliikenteen 7,3 prosenttia ja sairaankuljetusliikenteen 12,4 prosenttia kesäkuusta 1994 lähtien.

TAKSI-, INVATAKSI- JA SAIRAANKULJETUSLIIKENTEEN KUSTANNUSINDEKSIT (1994 KESÄKUU = 100)
JOULUKUUSSA 1995 JA MAALISKUUSSA 1996

Kustannuserä	Taksiliikenne Painorakenne %		Invataksiliikenne Painorakenne %		Sairaankuljetusliikenne Painorakenne %		1995/12	1996/3
	1995/12	1996/3	1995/12	1996/3	1995/12	1996/3		
Palkat	38,9	107,8	35,3	107,8	32,9	107,0	107,0	
Välilliset palkat	23,7	107,6	21,5	107,6	22,4	106,8	104,5	
Poltto- ja voiteluaineet	8,3	99,9	7,1	97,2	3,5	99,7	105,0	
Korjaus ja huolto	5,9	101,2	4,5	101,2	3,0	101,8	101,6	
Renkaat	1,3	103,9	1,3	103,5	0,8	103,3	107,2	
Pääoman poisto	5,6	97,4	11,7	100,2	13,1	99,5	99,9	
Korat	4,0	94,9	5,6	97,6	6,1	97,0	87,6	
Vakuutukset	4,0	104,3	4,1	104,3	1,8	105,8	105,9	
Liikennöimismaksut	2,8	106,9	3,4	105,6	0,1	154,5	156,2	
Ylläpito	2,9	102,6	2,9	102,6	7,9	102,6	100,9	
Hallinto	2,6	100,8	2,6	100,3	8,4	101,0	102,0	
Kokonaisindeksi	100	105,1	100	104,6	100	104,1	103,2	

Lähde: Taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksit (6:1994=100), maaliskuu 1996

ITÄ-EUROOPAN MAIDEN OSTOVOIMAPARITEETIT

Maiden bruttokansantuotteita henkilöä kohden voidaan verrata toisiinsa kun ne on muunnettu yhteiseen valuuttaan. Valuuttakurssien käyttö tässä tarkoituksessa voi kuitenkin olla harhaanjohtavaa sillä maiden suhteelliset hintatasot eroavat toisistaan eikä valuuttakurssi ota tätä täysin huomioon. Ostovoimapariteetin tilastollinen käyttö on kehitetty tämän ongelman ratkaisemiseksi.

Ostovoimapariteetit ovat hintasuhteita, joita käytetään muutettaessa eri maiden BKT-tiedot samaan mittayksikköön siten, että välttyään valuuttakurssien yli- ja aliarvostamisen mukanaan tuomilta harhoilta. Määrätyllä rahasummalla, joka on muunnettu eri valuuttoihin ostovoimapariteettien mukaisilla kurseilla, saadaan eri maissa ostettua sama kori hyödykkeitä ja palveluita. Ostovoimapariteetteja ja valuuttakurssveja vertaamalla voidaan nähdä valuutan alitai yliarvostus.

OECD on tehnyt ostovoimapariteettilaskelmia jo useita vuosia OECD-maille ja osalle Itä-Euroopan maita. Vuonna 1993 suoritettun tutkimuksen tulokset ovat juuri valmistuneet. Ne sisältävät 15 Keski- ja Itä-Euroopan maan ja 24 OECD-maan tulokset.

Nyt valmistunut tutkimus on nimeltään European Comparison Programme 1993 ja sen toteuttamisesta vastasivat yhdessä Itävallan tilastokeskus ACSO, Suomen Tilastokeskus Baltian maiden osalta, EU:n tilastovirasto Eurostat, OECD ja YK:n Euroopan taloudellinen komissio.

Vertailuun vuonna 1993 osallistuneet Itä- ja Keski-Euroopan maat ovat Slovenia, Tsekin tasavalta, Unkari, Slovakin tasavalta, Venäjä, Valko-Venäjä, Puola, Bulgaria, Kroatia, Viro, Liettua, Romania, Ukraina, Latvia ja Moldova.

Keski- ja Itä-Euroopan maiden hintavertailututkimuksen koordinoijana on toiminut Itävalta ja se on myös silta näiden maiden ja OECD-maiden vertailussa. Linkki-maana toimiminen tarkoittaa sitä, että Itävalta on osallistunut OECD-maiden vertailuun ja lisäksi Keski- ja Itä-Euroopan maita on verrattu suoraan Itävaltaan. Näin on saatu kytkös näiden nopeasti muuttuvien transitiomaiden ja OECD-maiden välille. Tänä vuonna käynnistyy Itävallan tilastokeskuksen koordinoimana uusi Keski- ja Itä-Euroopan maiden tutkimuskierros, ECP 1996.

Miten ostovoimapariteetit lasketaan?

Kun pariteetteja lähdetään laskemaan tarvitaan tiedot hinnoista ja menoista kussakin vertailtavassa maassa. Hinnat kerätään hyvin tarkoin määrätyille tuotteille ja menot saadaan kansantalouden tilinpidosta.

Ostovoimapariteettien laskenta tapahtuu kolmessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa keräytyistä hinnoista muodostetaan hintasuhteet eri hyödykkeille ja palveluille. Sen jälkeen muodostetaan hyödykeryhmittäiset painottomat pariteetit kyseiseen ryhmään sisältyvien hyödykkeiden hintasuhteiden keskiarvona. Lopulta hyödykeryhmittäiset pariteetit yhdistetään käyttämällä painoina menotietoja. Tästä edetään alaryhmistä menotiedoilla painottamalla aina BKT:hen saakka.

Suurimmalle osalle alieriä hintapariteetit lasketaan vertaamalla samojen tuotteiden hintoja eri maissa. Tällöin vertailujen luotettavuuden kannalta on tärkeää, mitkä tuotteet vertailuun valitaan. Tässä yhteydessä käytetään usein

käsitteitä luonteenomaisuus ja edustavuus. Luonteenomaisuus tarkoittaa sitä, että tuote on keskeinen ao. maan kulutuksessa. Edustavuus puolestaan tarkoittaa sitä, että kyseistä tuotetta esiintyy riittävästi markkinoilla. Luonteenomainen tuote on yleensä edustava. Esimerkiksi hernekeitto on Suomessa luonteenomainen tuote. Sen sijaan tomaattikeitto ei ole luonteenomainen, mutta kylläkin edustava, koska sitä on yleisesti saatavissa kauppoissa.

Eri tuotteet ovat luonteenomaisia eri maissa. Transitiomaissa vuonna 1993 hyödyke-markkinat muuttuivat hyvin nopeasti ja tänä päivänä kauppojen hyllyillä olevat tuotteet eroavat vuoden 1993 tilanteesta huomattavasti. Myös kansantalouden tilinpidon kirjausmenetelmien erot eri maissa ja tilastoinnin tuoreus ovat vertailua vaikeuttavia tekijöitä.

Julkisten hyödykkeiden hintataso selvitetään palvelun tuotantokustannusten kautta. Esimerkiksi sairaalapalveluille saadaan hinta m.m. lääkärin ja sairaanhoitajien palkkojen kautta. Palveluiden laadullinen ja tuottavuusvertailu on usein ongelmallista.

Tuloksena rahayksikköjen väliset arvosuhteet

Valuuttojen vaihtokurssveja ei vertailussa lainkaan tarvita, sillä hintavertailu antaa suoraan tuloksenaan rahayksikköjen väliset arvosuhteet, ostovoimapariteetit. Nämä korvaavat valuuttakurssit.

Ostovoimapariteettien avulla saadaan johdetuksi maiden hinta- ja määrä-indeksit. Maiden hintatasot saadaan jakamalla ostovoimapariteetit vastaavilla valuuttakurssilla.

Tulokset

Koska Itävalta on linkkimaa on tulokset ilmaistu suhteessa Itävaltaan – Itävallan määrä- ja arvoindekseinä on sata ja ostovoimaparieteetit on ilmaistu paitsi dollareina myös Itävallan shillingeinä.

OECD-jäsenmaiden korkein reaalin bruttokansantuote henkeä kohden on Luxemburgilla, jonka indeksiluku on 143 (Taulukko 1.). Itä-Euroopan maista korkein reaalin bruttokansantuote henkeä kohden on Slovenian, 48 alhaisin Moldovian 11. Baltian maiden luvut ovat Latvia 16, Liettua 19 ja Viro 20. Vertailun vuoksi myös arvoindeksi, BKT-luvut henkeä kohden valuuttakurssien perusteella on esitetty volyyymi-indeksin viressä. Erot ovat huomattavia jokaisen maan kohdalla mutta erityisen suuria Itä-Euroopan maiden reaalin ja nimellisten lukujen välillä. Tämä on luonnollista sillä vuonna 1993 maat olivat voimakkaan muutoksen kourissa.

Taulukon 1 luvut voidaan muuttaa Itävallan shillingeiksi kertomalla ne luvulla ATS 265 028 joka on Itävallan vuoden 1993 reaalin bruttokansantuote henkeä kohden tai käyttäen minkä tahansa muun maan indeksiluvun ja reaalin BKT-henkeä luvun yhdistelmää.

Ostovoimaparieteetit on esitetty taulukon 2 ensimmäisessä sarakkeessa suhteessa 100 Itävallan shillingillä saatavaan hyödykkeiden ja palveluiden määrään. Vertaamalla lukuja virallisiin valuuttakursseihin voidaan johtaa vertailukelpoiset hintatasoindeksit. Nämä esitetään taulukon 2 sarakkeessa 3.

Yli sadan menevät arvot osoittavat, että maa on kalliimpi kuin Itävalta. Itä-Euroopan maiden luvut vaihtelevat Valko-Venäjän 7:stä Slovenian 58:aan.

Latvian ja Eestin hintatasot olivat vuonna 1993 noin neljänneksen Itävallan hintatasosta ja Liettuan sitäkin edullisempi. On muistettava, etteivät tulokset kerro mitään maiden kansalaisten ostovoimasta sillä jotta se saataisiin selville tulisi tar-

TAULUKKO 1.
BRUTTOKANSANTUOTE
HENKEÄ KOHDEN,
INDEKSIT 1993

Maa	Määrä (Itävalta =100)	Arvo (Itävalta =100)
Luxemburg	143	138
USA	127	107
Sveitsi	120	146
Japani	106	148
Belgia	103	92
Kanada	102	83
Tanska	101	114
Itävalta	100	100
Norja	100	105
Ranska	98	101
Islanti	98	101
Saksa	97	103
Hollanti	93	89
Italia	92	75
Australia	91	70
Englanti	88	71
Ruotsi	88	93
Suomi	81	73
Uusi-Seelanti	81	55
Irlanti	73	58
Espanja	69	54
Portugali	61	38
Kreikka	56	38
Turkki	28	13
Slovenia	48	28
Venäjä	26	6
Valko-Venäjä	26	6
Puola	24	10
Bulgaria	22	6
Kroatia	20	11
Viro	20	5
Liettua	19	3
Romania	19	5
Ukraina	17	3
Latvia	16	4
Moldavia	11	1

kastelussa ottaa huomioon myös eri maiden reaali-palkat.

Taulukon 2 sarakkeessa 2 on vertailumaiden viralliset valuuttakurssit. Transitiomaiden ostovoimaparieteettien ja virallisten valuuttakurssien erot ovat huomattavasti suuremmat kuin OECD-maiden. Tämä johtuu luonnollisesti niiden kansantalouksien muutoksesta joka merkitsi valuuttakurssien ja

TAULUKKO 2.
OSTOVOIMAPARITEETTI,
VALUUTTAKURSSIT JA
SUHTEELLINEN HINTATASO

Maa	Ostovoima- pariteetti (100 ATS)	Valuutta- kurssi (100ATS)	Suhteellinen hintataso- indeksi
Luxemburg	287	297	96
USA	7,21	8,6	84
Sveitsi	15,4	12,7	121
Japani	1 329	956	139
Belgia	266	297	90
Kanada	9,11	11,09	82
Tanska	62,9	55,7	113
Itävalta	100	100	100
Norja	64,3	61	105
Ranska	47,5	48,7	98
Islanti	600	581	103
Saksa	15,1	14,2	106
Hollanti	15,2	16	95
Italia	10 960	13 515	81
Australia	9,76	12,6	77
Englanti	4,61	5,73	80
Ruotsi	71,9	67	106
Suomi	43,8	49,2	89
Uusi-Seelanti	10,9	15,9	69
Irlanti	4,68	5,87	80
Espanja	857	1095	78
Portugali	848	1383	61
Kreikka	1 347	1 971	68
Turkki	43 165	94 404	46
Slovenia	563	973	58
Tshekki	75,5	251	30
Unkari	416	791	53
Slovakia	79,5	265	30
Venäjä	1665	7644	22
Valko-Venäjä	1 372	21 087	7
Puola	62 532	156 023	40
Bulgaria	60,7	238	26
Kroatia	16 773	30 639	55
Viro	27,7	114	24
Liettua	5,84	34,4	17
Romania	1 717	6 524	261
Ukraina	6 223	41 766	15
Latvia	1,33	5,82	23
Moldavia	1,66	14,3	12

hyödykemerkkinoiden epävakautta ja kulutusrakenteiden nopeaa muutosta.

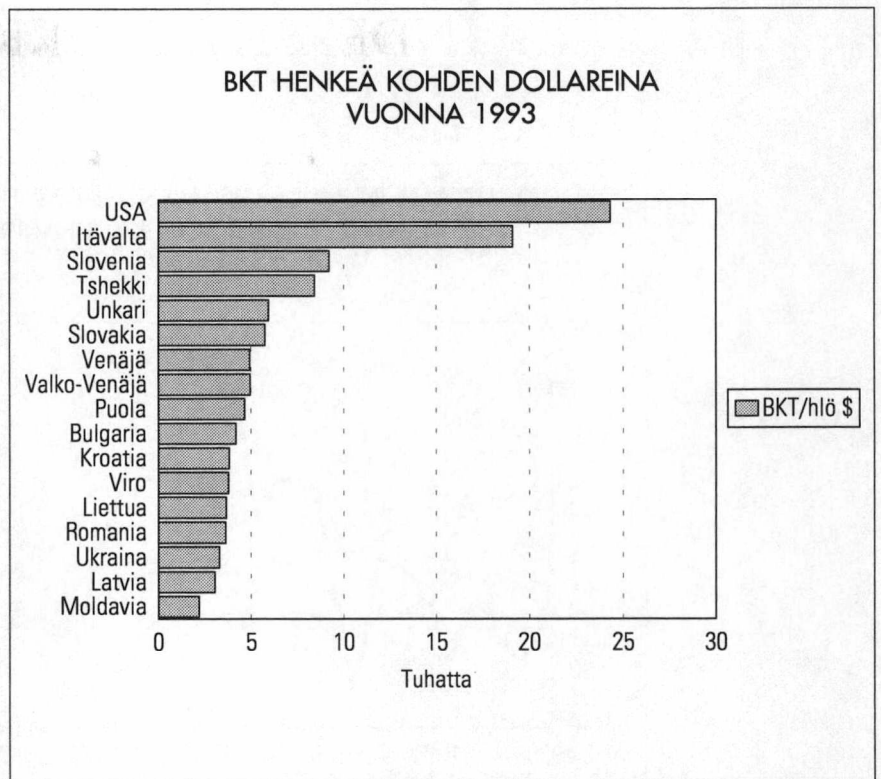
Esimerkiksi Valko-Venäjän valuuttakurssi on 15-kertainen sen ostovoimaparieteettiin nähden. Viron ja Latvian valuuttakurssit ovat noin nelinkertaisia niiden ostovoimaparieteetteihin verrattuna ja Liettuan lähes kuusi kertaa sen ostovoimaparieteetti.

Vielä vuoden 1992 lopulla vuotuinen inflaatio oli Baltian maissa korkeimmillaan 1 200–1 400 prosenttia, vuoden 1993 lopussa, kun pahin hintarysäys oli ohi ja maissa toteutettiin onnistuneet valuuttauudistukset, vuosi-inflaatio laski ensin Virossa ja Latviassa noin 50 prosentin tasolle syksyllä 1993 ja Liettuaa vuotta myöhemmin (k.s. Lehtinen: Rajujen hinnankuutosten aikaa Baltian maissa. Hinta- ja palkkatiedote 2/95).

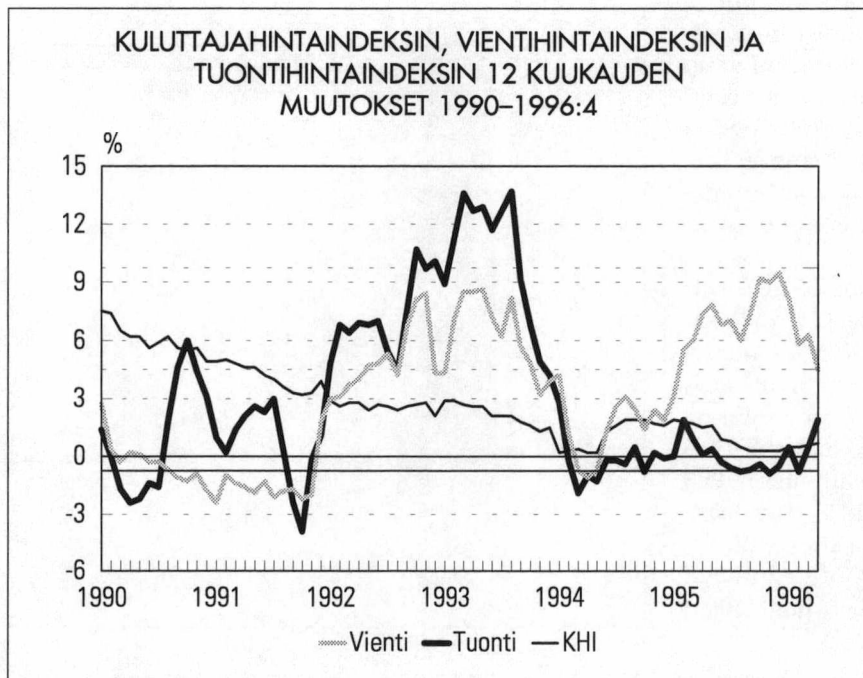
Vuonna 1993 joulukuun inflaatioluku oli Virossa 35,7, Latviassa 34,7 ja Liettuaa 188,7. Vuonna 1994 vastaavat luvut olivat 41,7, 26,3 ja Liettua 45,1. Viime vuonna inflaatio näissä maissa saatiin parempaan kuriin, Joulukuussa 1995 inflaatio Virossa oli 28, Latviassa 23,2 ja Liettuaa 45,1 prosenttia.

Täydellinen raportti vuoden 1993 tutkimustuloksista julkaistaan lähiaikoina.

Lisätietoja: Kaisa Weckström-Eno

INDEKSITAUUKKO

● **Ansiotasoindeksi 1990 = 100***

Tuntipalkkaiset
Kuukausipalkkaiset

Teollisuus

- Työntekijät
- Toimihenkilöt

Talonrakennustyöntekijät

Tukku- ja vähittäiskauppa

Kuljetus

Rahoitus

Kunta

Tuntipalkkaiset

Kuukausipalkkaiset

Valtio

Tuntipalkkaiset

Kuukausipalkkaiset

Yksityinen sektori

Tuntipalkkaiset

Kuukausipalkkaiset

● **Reaaliansioindeksi 1990 = 100***

● **Asuntojen hintaindeksi 1983 = 100**

Pääkaupunkiseutu

Helsinki

Muu Suomi

Tampere

Oulu

● **Taksiliikenteen kustannusindeksi**

● **Invataksiliikenteen kustannusindeksi**

● **Sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksi**

1/1996

Vuosi muutos %

120,4

5,1

118,9

4,8

121,0

5,2

126,7

4,8

126,8

5,4

126,6

4,0

102,7

3,3

122,8

4,9

123,7

6,8

128,1

7,2

120,8

5,9

116,9

4,5

121,1

6,0

115,2

5,0

121,3

4,3

114,8

5,1

121,1

4,8

118,9

4,8

122,6

4,8

107,1

4,5

141,5

-1,8

128,4

-4,8

129,8

-4,3

148,8

-0,5

149,6

-4,4

148,2

-3,1

104,4

2,2

104,5

2,6

103,2

2,9

	Huhtikuu 1996	Vuosi muutos %
● Kuluttajahintaindeksi 1990 = 100	112,7	0,2
Ravinto	93,5	-2,6
Asuminen, lämpö ja valo	100,4	0,3
Liikenne	126,3	2,4
Vapaa-aika, virkistys ja koulutus	119,3	1,4
● Elinkustannusindeksi 1951:10 = 100	1 398	0,2
● Maatalouden tuotantopanosten hintaindeksi 1990=100	87,6	0,8
● Tukkuhintaindeksi 1990 = 100	110,6	0,7
DA Elintarvikkeet	98,2	0,3
232 Öljytuotteet	143,0	11,7
27 Perusmetallit	120,8	-3,1
DK Koneet ja laitteet	122,7	1,9
DL Sähköiset tuotteet ja optiset laitteet	103,3	-1,6
DM Kulkuneuvot	129,6	1,7
E Sähkö	124,5	4,2
● Vientihintaindeksi 1990 = 100	122,5	4,5
DD Puutavara ja puutuotteet	102,0	-9,2
21 Selluloosa, paperi ja paperituotteet	127,1	9,5
27 Perusmetallit	123,3	0,9
28 Metallituotteet	127,3	0,7
DK Koneet ja laitteet	132,0	1,7
DL Sähkötekniset tuotteet ja optiset laitteet	104,4	-0,7
● Tuontihintaindeksi 1990 = 100	122,2	1,9
27 Perusmetallit	127,0	-1,3
DK Koneet ja laitteet	134,2	3,2
DL Sähkötekniset tuotteet ja optiset laitteet	110,5	-1,9
DM Kulkuneuvot	137,9	3,8
● Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1990 = 100	111,7	1,5
● Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1990 = 100	106,1	-1,7
● Rakennuskustannusindeksi 1990 = 100	102,1	-1,6
Työpanokset	102,9	0,1
Tarvikepanokset	103,7	-2,1
● Maarakennuskustannusindeksi 1990 = 100	103,5	-0,3
● Metsäalan konekustannusindeksi 1990 = 100	122,6	1,0
● Maarakennusalan konekustannusindeksi 1990 = 100	110,2	1,4
● Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	109,6	1,8
● Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	112,5	1,9

* Ennakkotieto

Postitus
2 lk kirje

PMM
sopimus
00022/1

SVT Suomen Virallinen Tilasto

TIEDUSTELUT

Anna-Leena Wickstrand/Palkat
Kaisa Weckström-Eno/Hinnat
(90) 17 341

MYyntI

Tilastokeskus/Myyntipalvelu
PL 3B
00022 TILASTOKESKUS
puh. (90) 1734 2011
fax (90) 1734 2474

FÖRSÄLJNING

Statistikcentralen/Försäljningstjänsten
PB 3 B
00022 Statistikcentralen
tel. (90) 1734 2011
fax (90) 1734 2474

ORDERS

Statistics Finland/Sales Services
P.O.Box 3B
FIN-00022 Statistics Finland
Finland
Tel + 358-0-1734 2011
Fax +358-0-1734 2474

KÄYNTIOSOITE

Työpajakatu 13
00580 HELSINKI

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat